

**Lucrările Seminarului de
CREATIVITATE MATEMATICĂ
Vol.5 (1995-1996), 135-138**

Dedicat Centenarului Gazetei Matematice (1895-1995)

Școala maramureșeană sărbătorește

**CENTENARUL GAZETEI MATEMATICE[“]
1895-1995**

Vasile BERINDE

Istoria noastră, a românilor, cel puțin cea modernă și contemporană, se distinge prin consecvență cu care demolăm periodic orice tradiție: în vremurile comuniste am distrus tot ce ținea de tradiția "burghezo-moșierească", iar acum, în revanșă, dărâmăm cât mai mult din ceea ce ne amintește de comunism. Din păcate, de fiecare dată printre dărămături se găsească și valori perene ale culturii și civilizației românești. Așa se face că noi avem foarte puține instituții, care acoperă și mai puține domenii ale vieții sociale, politice, economice, culturale ori științifice, a căror tradiție să nu fi fost tulburată sau întreruptă în astfel de momente de răscrucă ale istoriei.

[“] Articol apărut în *Graiul Maramureșului, Seria nouă,*

GAZETA MATEMATICĂ, revista fanion a publicisticii științifice românești, este printre puținele excepții de la această regulă, căci, de la 15 septembrie 1895, când a văzut lumina tiparului primul său număr, a apărut *neîntrerupt* până astăzi, traversând două războaie mondiale și multe alte momente grele.

Chiar dacă am luat în seamă numai această continuitate remarcabilă (revista a apărut și apare lunar) am avea suficiente motive de laudă deopotrivă pentru întemeietorii revistei și pentru continuatorii lor. Dar nu acesta este singurul motiv de mândrie.

Căci, aşa cum este firesc, acolo unde este tradiție și continuitate, apare în mod necesar *valoarea*.

Prestigiul și valoarea Școlii matematice românești sunt strâns legate de tradiția GAZETEI MATEMATICE, în jurul căreia și prin care s-au format generații successive de profesori și elevi, care au impus România ca o mare putere matematică mondială. Vă reamintesc câteva date.

1) La ultimele 11 ediții ale Olimpiadei Internaționale de Matematică (O.I.M.), România a ocupat de două ori locul I (1985, 1987), de trei ori locul II (1988, 1989 și 1995) și de două ori locul III (1991 și 1992), în rest situându-se pe unul din primele 10 locuri.

2) În foarte multe universități prestigioase din occident activează profesori formați în România - peste 250 - și numărul lor este, din păcate, în continuă creștere în ultimii ani.

Dar noi români mai avem și un alt motiv de mândrie legat de matematică, în acest sfârșit de secol, când Olimpiadele Internaționale de fizică, chimie și informatică, organizate după modelul consacrat al celei de matematică, prilejuesc confruntări anuale ale sistemelor de învățământ din cele mai dezvoltate țări ale lumii. Însăși ideea înființării Olimpiadelor internaționale pe materii de învățământ aparține României, prin Societatea de Științe Matematice, care a și organizat primele două ediții ale O.I.M., din 1959 și 1960 (în plină eră comunistă, așadar). De altfel trebuie notat că audiența maximă a Gazetei Matematice s-a înregistrat tot în această perioadă: în 1966 tirajul său era de 40000 de exemplare,

în 1989 de 120000, pentru ca în 1995 să ajungă la 10000 exemplare!

Recunoscându-i-se meritul întemeierii O.I.M., României i s-a mai acordat onoarea organizării acesteia în 1969 și 1978 și i-a fost deja rezervată organizarea celei de-a 40-a ediții, din 1999 (anul 2000 i-a revenit S.U.A.).

Deoarece este foarte greu să rezumi într-un articol de ziar aspectele importante din viața unei adevărate instituții naționale, cum este *GAZETA MATEMATICĂ*, invităm pe toți cei interesați de istoria acesteia să ia parte la sărbătorirea *Centenarului G.M.*

Societatea de Științe Matematice din România, Filiala Maramureș, organizează vineri 29 septembrie 1995, orele 12, în amfiteatrul Facultății de Litere și Științe a Universității din Baia Mare, o manifestare omagială, printr-o sesiune de comunicări (în plen și pe secțiuni), lansare de carte dedicată Centenarului, și.a.

Sperăm să-i convingem pe toți participanții: elevi, studenți, profesori, ingineri, cercetători, etc., cât de importante sunt pentru fiecare națiune păstrarea și cultivarea tradițiilor sale autentice.

Și, fie că la 100 de ani de la înființarea *GAZETEI MATEMATICE*, știința pe care o reprezintă - matematica - să fie recunoscută drept o valoare și un real motiv de mândrie națională, o valoare consacrată prin tradiție și continuitate.

SCHOOL OF MARAMURES CELEBRATING THE CENTENARY OF
GAZETA MATEMATICĂ
1895-1995

Abstract. This article was published in the local newspaper "Graiul Maramureşului".

Conf.univ.dr. Vasile BERINDE
Vicepreședinte al
Societății de Științe Matematice din România
Filiala Maramureș